

ЧАСОПИСЬ
для
руських родин.
Виходить щодня
крім днів по
недільні і святах.

БУКОВИНА

Редакція і адміністрація в Чернівцях ул. Петровича ч. 2.
Передплата
10 ар.

БУКОВИНСЬКІ ЖИДИ.

Русинів-народовців на Буковині називають жиди завзятими антисемітами. На ту назву ми собі ще не заслужили, бо не ведемо ніякої систематичної борби з жидами. Числимо ся лише з фактом, що жиди ніколи не були і не є приятелями руского народу, обдерли і зруйнували лихвою і шахрайством майже всі села рускі — отже нічо дивного: ніхто не цідує розбійника і злодія в руку за розбій і крадіж. Жиди ніколи не признають ся до того, що так тяжко зруйнували нас — хоч на то сотки лихварских процесів в Галичині або н. пр. ціла Гудульщина, що тепер опинила ся в руках жидівских, дають цілком вірні докази. За те жиди вічно посуджують Русинів, що они так собі з доброго дива ненавидять невинних жидів. Конець такого поступованя жидів буде очевидно не инший лише такий, що коли жиди самі не поправлять ся (а на то нема надії), то антисемітизм між Русинами розширить ся як огонь. І не будуть в тім винні добродушні Русини, що тільки лїт годували сотки тисяч жидів своїм хлїбом, лише будуть винні жиди, що інакше не хотять жити між народами, як в ролі паразитів.

Галицкі Поляки думали якийсь час, що з жидів виховають собі polskich obywateli możęszowego wyznania. Тепер розчарували ся і вже між ними ширить ся антисемітизм досить сильно. Буковинські Поляки, як сама Gazeta polska признає, також думали, що з жидами дійдуть до

ладу; тепер і они розчарували ся і також починають борбу з жидами. Сю зміну фронту поясняє Gazeta polska так:

„Коли краєве правительство вкінци розбило німецько-ліберальну партію на Буковині, тоді члени сеї партії розпали ся на осібні групи, з котрих кожда почала організувати ся самостійно. Одна — то протегована децидуючими сферами партія німецьких народовців. Мало численна, а до того позбавлена рації бити на Буковині, партія ся потрапила здобути мандат до парламенту і то коштом давних своїх ліберальних товаришів, коштом жидів, від котрих відбила ся зовсім.

Ся обставина отворила жидам очи. Они переконали ся, що не багато можуть сподівати ся від германізму, котрому тільки лїт вислугували ся все і всюди. Так і почала поміж тутешніми жидами дозрівати думка утвореня самостійного табору і то табору народно-жидівского.

Нехай хто, що хоче, каже з наукового становища про народність жидів наших, а для політика лишає ся факт, з котрим мусить числити ся. А факт організації жидівской, відрубної і самостійної, виявив ся вже при остатних виборах до ради міської. Так ми прийняли до відомости, що партія така є і в житю нашим виступає на видовище, як новий чинник.

Публіцистичним органом сеї партії (самовільно чи може з порученя? — не знаємо) стала ся тутешня газета Bukowi-naer Rundschau, котра приняла ся обовязку познакомлювати загаль з тенденціями і віроісповіданем молодої партії. Коли маємо після сеї часописи судити про стано-

вище, яке старає ся зайати жидівска партія в суспільности, то справа ся є доволї ясна і вже пора, придивити ся новій фракції політичній і посполу означити наші відносини до неї.

Так народно-жидівска партія на Буковині уважає себе передовсім за „автохтонів“ краю. Не хоче знати Німців-християн, бо ті не зміли віддачити ся жидам за їх прислугу для германізму; натомість шукає зближеня з рускими москвофілами, з ліберальною фракцією волоською і — з соціалїстами. Замикаючи очи на явний а навіть пристрастний антисемітизм москвофілів і Волохів, Buk. Rundschau з дивним відреченем мужескої гідности, безнастанно залишає ся до тих двох елементів і сипле їм компліменти навіть тоді, коли они найзавзятїше агітують против жидів. В здобуваню сеї — впрочім зовсім проблематичної — симпатії уживає жидівска часопись способів не надто моральних, бо юдженя і клевет.

Передовсім то, що характеристичне! Буковинський жид, що прийшов ту недавно з Коломиї або з Тисемениці, страшисть безнастанно „автохтонів“ — Галичиною і вмовляє в них, що Поляки і Русини-народовці галицкі про нічо инше їй не думают, як про забране Буковини. Одиноку охорону від подібної катастрофи бачить жидівска газета в тіснім союзї москвофілів, волоських радикалів і соціалїстів — з жидами.

Другим способом має бути роздїл волоської партії на два табори. Подобало ся тутешній партії жидівській, що поміж Русинами нема згоди і єдности, і она рада

Липа на межі.

НАРИС

Евгенія Ярошинської.

(Конець.)

Сварка почала ся межі сусїдами на добре. Злі слова та прокляти почали лїтати від одної сторони до другої, було би прийшло до бійки, якби жінки та діти не були змішали ся межі розирених газдів. Та на своє лихо змішали ся діти межі гнївних батьків, бо ті, аби собі ще гірше докорити, накричали на них, і заборонили їм з собою сходити ся. „Я тобі кості поломлю, як ти менї з его дівкою заговорив“, кричав Фінюк до Онуфрія. „А я тобі віска обїтну, коби ти на него лїп подивилась“, речував Митро до Василя. Відходячи крикнув ще Фінюк: „Абим мав ціле господарство на то стратити, то не сьміє менї ніхто сокирою лїп дотулити ся.“ На сі слова відповів Загірний також з криком: „А я абим так царствє мав, як дам лїпї стояти!“

Від того часу повстала страшна ненависть межі сусїдами, один подав другого до суду, понаймали собі адвокатів та сипали грїшми, щоби лїпш один другому добре доїти. Побічні люди робили собі з того жарти, вигадували несотворені річи і доносили Митрови, що то Фінюк

на него казав, а тому знов, що то Загірний таку про него „славу“ чуєтв. Онуфрій і Василика найбільше від того терпіли; бо батьки тримали ся остро своєї заборони, ба почали навіть по седу розглядати ся, чи би не наїшли для своїх дітей відновдїйної пари.

— Так хотять мене з Онуфрієм розлучити, — вїнчила Василика своє оповіданє. — Куди ми з мамою вже не вдевали ся, дявали на боже, ходили на відпуст до Сучави, до Далешеву, до Вовківців, та нічо не помагас. Ще казали нам піти до тої ворожки. Вона казала, що то підвизано та так дуже, що вона не годна відробити, але казала менї йти що вечера на готар молитесь, та хто там перший по заходї сонця попри мене переходити-ме, той порадить. Я ходжу вже через дві недїли, та ще ніхто не переходив, аж ви перші. Порадьте, будьте ласкаві, що нам робити?

Тут ми стали на єї подвїрю і сєси обставина виручила мене від відновдїи, котра була справдї гудна. Позвїре було велике, цїле господарство заклавне, а конеша огорода велїчала ся гордо роєвінша, кричала лїпа. Тилчасом хмари надгнали вже близько їй сипали блаєкавицю за блаєкавицею. Я була рада, що перебуду єї представленє природи в сухім кутику, не серед поля.

З хати вїйшла ще молода жінка і запросила мене вїйти; вона думала, що я перед дощем скрила ся на їх обїсте. Але як Василика оповїла, що то я перша надїйшла на готар по

заходї сонця, то вже не знала, де мене класти, як до мене говорити. Признаю ся, що менї се не було дуже по нутру, бути якось там післаницею, що має на добре нарядити. Я забирала ся вже вивести жїнок з блуду, сказати їм, що вони се зле роблять, віруючи в дурну бесїду ворожки, коли отворили ся двері і вїйшов самий газда. Се був високий, гарний чоловік; по єго лицю видко було, що він не так легко підчиняє ся волї другим. Поздоровивши мене, єв на постели, що стояла против лава, де я межі жїнками засїла.

— Дасть Бог доїди, коби лїпш чистай, — сказав до мене — бо єї блаєки та грїмоти не вїдують цїле доброго.

— Де тепер може добро бути, як люди такі не добрі, що бача на другогого повстає, все лїпш ненависть, сварка, прокляти — сказала єго жїнка сьмію, мовби я додавала їй відваги.

Він зморщив чоло. — Ще я червака як пастолочний, то вертати ся, а чоловік чому би не мав зукати права, коли другий по ним їхати хоче. То таке, пані, — сказав звертаючись до мене, — щоби менї лїпш виголкувати євою бесїду з жїнкою, — я правуюсь з сусїдом, а мол жїнка все менї тим очи вибїває.

— Та за що правуетесь? — запитала ся я мов би не знаючи нічого.

Він оповів менї всі подробиці з лїпою.

би доконче витворити такий самий фермент поміж Волохами. Отже знову систематично підюджує одну фракцію волоску против другої, накладає ся на непрошеного опікуна всіх незадоволених та в спосіб просто скандальний нападає на провідників партії. Ціль такого поступованя ясна.

Але найбільше характеристичною ціхою народного сторонництва буковинських жидів є пристрастна, отверта їх ненависть до всего, що польське і до всего, що католицьке. На тім пункті Buk. Rundschau не знає вже навіть і границь приличности у своїх словах. Нема майже статі в тій газеті, де не було би найлютішої, найбільше протестної напасти чи то на католицьких священників чи на нашу (польску) народність. Наші внутрішні справи церковні, найсвятіші наші чувства, релігійні практики, як реколекції і т. п. ся газета важить ся брати за предмет до найбрутальніших нападів і інсинуацій просто огидних. Такої погорди, з якою висказують ся про Польщу і Поляків, не знати навіть в гакатистівських часописях пруських (Н К Т — се таке товариство пруське.)

Так виглядає політична ціха і моральна вартість нової партії, котра — мимоходом сказавши — нашій польській вирозумілості і толеранції завдячує всі свої дотеперішні успіхи. Бо не треба її пригадувати, що руський і волоський антисемітизм, отверто ширений в їх прасі, давно був би змінив суспільні відносини на Буковині, як би не факт, що при кожних виборах Поляки подавали руку лібералам, а властиво тутешнім жидам.

Обсервуючи тактику поступованя Buk. Rundschau, довго, дуже довго потінали ся ми думкою, що то так собі збитки газети, з котрою не солідаризує ся загал буковинських жидів. Однак коли з жадної сторони ані одним словом не підніє ся протест против напрямку часопису, яко часописи жидівської, коли притім знаємо, що наші жидівські співбівателі дуже раді тому новому шпортові, то видало ся нам річною на

часі, покинути становище обсерваційне і зазначити рішучо, що кинену рукавицю підоймаємо і від нинішнього дня будемо старати ся віддячити жидівським народовцям хлібом за хліб...“

Як бачимо з сеї статі Gazet-y polsk-oi, котра вірно характеризує рух поміж буковинськими жидами, то ся газета рішила ся на борбу з жидами. Ся новина нашим жидам певно не буде мила; хоч тепер они не лиш нас але й Поляків будуть могли називати антисемітами. Ми тільки піднесемо ще спілку наших москвофілів з жидами. З жидами і Волохами против свого народу! — се вже справді верх кацапекі перфідії! Що за компанія!

НОВИНКИ.

Чернівці, дня 19. червня 1897.

Іменоване. Секретар краевого правительства Антін Свораковский, що вів староство в Сереті, іменованій старостою на Буковині.

Похід з 300 смолоескипами урядила лінія дня 19. червня черновецька охотничя сторожа огнева з нагоди 25-літнього ювілею свого істнованя. Похід буде переходити при звуках музики через головні улиці міста і задержить ся перед будинком правительства краевого, перед мешканем бурмістра Кохановського та своєї старшини.

Против спілки з москвофілами. На засіданю дня 15. с. м. ухвалив віділ руського товариства педагогічного не брати участі в 50-літнім ювілею заініційованім т. зв. краєвим руським комітетом виборчим. Може й інші товариства русько-народні отямлять се і зрозуміють, що не годить ся їм святкувати ювілею відродженя Русей Галицької з тими, що як раз, спинаючи все, здержували єї розвій національний і культурний та підготовляли підвалини для розросту ідеї панмосквоєвої.

Не будем вже рахували на крейцари. Міністерство скарбу в порозуміню з угорським правительством видало розпоряджене стягати крейцарі і півкрейцарі. Від 30 червня 1898 року устає зобовязане приймати давню монету в приватних зносинах, а каси будуть їх вимінювати до 31 грудня 1899 року.

Тов. Громада у Відні. Дня 9-го мая с. р. відбули ся загальні збори, на котрих вибрано головою Впр. о. Др. Сембратовича, заст. голови п. Др. Яновича а віділовими члнв: Сид. Мазуркевича, Д. Чернявського і А. Хромовського, — заст. віділових о. Садовського і п. Н. Стешина.

Заразом ухвалили заг. збори перетворити „Громаду“ в тов. за допомогове для бідних Русинів своїх і галицьких, що аж надто часто тягають ся сюда в голоді і холоді до Найяснійшого Монарха або до міністрів за милостию а відтак в найстрашнійшій нужді не можуть ніяк до дому перебраться ся... Сему лиху зарадити по можности має за ціль „Громада“ і відкликує ся в сїм ділі до всіх щирих Русинів о поміч.

Адреса єї: Verein „Hromada“ Wien — I. Universitätsplatz Nr. 1, I. Stock.

Кацани та румунізатори і їх нехрещені наймити накиннули ся в „Бук. Вѣдомостяхъ“, „Buk. Post“ та „Buk. Rundschau“ на Русинів за те, що вони не хотіли, аби др. Козак був катихигом прав. учеників руських в черновецькій гімназії і що Русини завірили, що на се місце дістав ся Волох, котрий учить релігії по німецьки. Русини, як ми вже про се писали, не можуть і не будуть спирати, а противно мусять з національних причин поборювати кожного перекинчика, до яких належать в першій лінії кацани, чи вони себе називають „русскими“, чи „консерватистами“, або як небудь инакше. Др. Евгеній Козак не тільки колісь відзначав ся кацапством, але й тепер, ледво що повернувшись до краю, нападав на соборчиках в найзавзятійшій спосіб на Русинів-народовців, руську мову і прависль. Не можуть проте мати ні він ні его покровителі жалю до тих самих Русинів, що боронять тільки руських дітей від такого катихита. Однак мимо того не завірили Русини, що на руського катихита накинено руським дітям Волоха яко німецького катихита; винна тому коністорія, що через 4 місяці зволікала справу а вкінці накиннула Волоха, котрому теперішня германізаторська система в справах шкільних допомагла до німецької катихитурії для руських дітей, хоч, як знаємо, крім о. Козака було доста інших компетентів Русинів. Отже тільки ворожа Русинам спілка кацанів з румунізаторами допомагла германізаторам, що заподіяно Русинам кривду, за котру унімнулись вже Русини, де треба, й є надія, що усунуть єї небавом помімо трояких ворогів руського народу.

Новиборчий процес в Коломиї скінчив ся заасудом чотирох господарів з Чернівца, братів Драганюків, Марковського і Михайла Чернявського по одному місяцеві вазниці. Решту обвинених увільнено. Оборона зголосила відклик

— Процес тягне ся вже більше як півроку, та мій адукат каже, що річ так стоїть, що я мушу виграти процес.

— Як то?

Се коротке питанє збило его з пантелику.

— Бо коріне розросло ся на моїм ґрунті, — сказав він вагаючись, — або може право так не каже?

Він дивив ся на мене з таким виразом страху і очікування в очах, що мені жаль стало сказати одно слово і знівечити всі его надії.

— Ну, щож ви на се скажете, пані; я виджу, що ви щось знаєте, а не хочете мені сказати.

— Скажу вам, що добре було би, як би ви з вашим сусідом помирини ся, бо ви мусите право програти; кілько я розумію річ, то вона стоїть так, що ви не можете виграти процесу.

Мої слова прибили его, але небавом збудила ся в нїм мужицька впертість і він сказав гей з горда:

— Ви кажете так, а суд може инакше сказати.

— Шкода вас, бадію, суд не може инакше сказати, бо право каже, ще не коріне а пеня назначує власність; коли-ж пеня на спільній межі кількох властителей стоїть, то дерево належить до всіх них. Одже ваш сусід має таке саме право до дерева як ви, а що адвокат обіцяє вам золоті гори, то вже его таке ремісло дурити лю-

дий. Я вам добре раджу, ліпше було би погодитись з сусідом, занехати ненависть, а жити як до тепер в приязни, не наповняти Німців своїм добром. Ну, тай чи не жаль вам вашої дитини, що змарнує свій вік ні в честь, ні в славу?

На єї мої слова заголосили обі жінки, а сильний мужик гей зміжк.

— Та бо я божив ся на царство, що маю дерево звалити, я не можу ломати присяги й лишити его на місці.

Ясний блиск товаришинів его словам, мені здавало ся, що грім таки біля мене вдарив, бо в хаті стало ясно як у днину, в воздуху розніє ся страшний гук, а повітре переповнило ся запахом сірки.

Ми всі вибігли на двір, подивити ся відки походила та ясність, що по громі все ще тревала. На дворі кричали люди, що грім вдарив в лину на межі, і она стояла вея в поломині.

Коло горючого дерева стояв уже старий Финюк з жінкою і сином, они забирали ся гасити огонь. Сеся хвиля здавала ся мені цілком догідною, щоби погодити обох сусідів, котрих уми були ще потрясені страшною подією.

— Лишїть, не гасїть, най згорить до коріня се дерево, що через него повстала ненависть між вами. Се видко Божа воля в сїм ділі, бо Бог розв'язав вас сам від вашої присяги. Тут на сїм місці перепроєть ся, та справте як найборше дітям весїле; добре, що небавом мясницї зачинають ся.

Сусїди поглянули на себе. Ім видко давно вже хотїло ся згоди, бо живо приступили один до другого.

— Прощайте, свату най вся ненависть згорить з тим деревом! — сказав Финюк.

— Най вам Бог простить - що було, то ся минуло, дай Боже здорове пані, що сказали добре слово в добрий час.

Жінки привали тимчасом до мене.

— Бог післав вас пані, Бог святий; як ми вам зможем віддячитись за те, що ви схотїли до нас зайти.

— Найліпше подякуете мені тим, як не будете вірити в ворожки, тай другим людям се казати-мете.

— Лишїть ся є нас, пані — просили мене ще на відхіднім, — ту є богато людей, що потребують поради а нема кому їх помилувати, вони не хотїли би за дурно...

Годї було їм витолкувати, що я в нічїм не причинила ся до доброго розв'язаня їх сварки, що то случай завів мене до них; вони вірили в мое післаництво і не дали собі того вигорити.

протип засуду. — В Рожнівті відбули ся два новиборчі процеси. Яка була підстава до обжалована видно з того, що обвинителі не явили ся на розправі і суд увільнив обох обжалованих. — Перед львівським трибуналом карним яко апеляційним ставало дня 15. червня вісьмох селян з Бутни, жовківського повіту. Повітовий суд в Моєтисках засудив був їх за загрожене публичного спокою підчас виборів тим, що обжаловані мали ширити ложні вісті. Селяни дістали були кару арешту від двох неділь до двох місяців. При теперішній розправі трибунал зніс засуд першого судії і увільнив обжалованих. Таки добили ся своєї правди!

Лист до цїсаря. Дня 9. листопада 1896 Іван Стахирук з Горошівців приніс на пошту до Добринівців лист, котрий хотів рекомендувати, бо був дуже важкий і мав іти до самого цїсаря. Лист, вложений не в куверту, тільки в піваркуша паперу, мав адресу: An S. Keiserliche Kenigliche Mayestet Franz Josef in Wien. Rekomandirt. Aufgeber Iwon Stacheruk. Сей лист, завим дійшов до Відня, мусів мабуть „вступити“ до кіцманьського староства, бо аж 3. грудня 1896 прийшов до міністерства справ внутрішних і там його записали під ч. 40.003 з поясненем: Insassen aus Horosziwei, Bezirk Kotzman in Bukowina wegen Auswanderung nach Kanada. Се пояснене було видко потрібне урядникам, бо сам лист був руский. В лютім сего року лист до цїсаря вернув ся назад до Горошівців, а нині ми маємо его в своїх руках разом з відповідною кіцманьського староства, що міністерство не зарядило нічого в справі сего листу. Сам лист — то знов піваркуша білого паперу, поліітованого оловцем. На самім початку просьби великий „жд“ з чорнила. А слова такі (подаємо їх дословно, не зміняючи зовсім нічого):

„Прозба до Нашого Милостивого Найяснішого Цїсара Franz Josef з сила Горошівців із повіту політичного бицирку Кіцмань край Буковина. Покланяєм нашому милостивому Манархови і просимо о добротинність і поради кількох слів жи чємо за позвол жи волю е до Канади іти так у нас чємо по селах жи утворено е і волю іти е у нас много фаміліїв щобим туда тигнули си і ни щобим бунтували си або оден другого кшгали тільки кождий про себи хотівби іти бо ни маємо із чого тутка жити уже декотрі писали си і ходилим за пасами так нам ни хотів політичний і милостивий бицирок візволити нас. Приставляют нам жи потрібно на дорогу много гроша і заля того ни пускают нас. чириз то удаем си до нашого Милостивого Манархі із прозбов ни можна такому котрий сина має від 17 або 18 рік ци можи він також вілнений бутн з родичами вїандрувати до канади. або такий которий 3 літа віслужив ліпії. ни вілнений е до канади іти. ни зрікаєм си нашого Манархі і ни зрікаєм си нашой землі на котрі родили си наші діди і ми тільки радї бим жити а нима на чім і ни посїдаємо великих ґрунтів лиш жиємо з того що заробляємо коло наших убиватилів (sic!) або коло пахторів кукурузи сапаем 4 шулор а білий збіжи жиємо 12 сніп. зимовов поров заробляємо коло панів 20 кр. або найбільш 25 кр. а літнов поров найбільш 35 або 40 кр. і то все на своїм харчи тигнулим си до канади лиш ни маємо бизнекі і боїмо си щобим ни попали си вічними нивільниками так удаем си до нашого Милостивого Манархі із прозбов і поклянем си у яку милостиву раду. просимо в кілька слів гля нас відповіді.

Поклянем ся нашому милостивому найяснішому монархови і приршаємо можи зле писано і просим кілька слів нам відписати цюлюємо руки і ноги нашому Цїсарови щоби дав бог житіє довги доків бог позволит.

сепа прозба належит 6 мужів которі просят за себи і за других своїх братий.

під припадком на пошти або дес енди би й хто приршасав або приршачив то сїє 6 мужів навочни приконати можут і побожити на сумніня можут жи нічого злого або фальшивого ни писало си.“

Наступають підписи з крестиками шістьох селян — і то німецькими буквами. —

Сей лист то знов новий документ темноти нашого народу, але заразом і крик розпуки лю-

дий, що потребують поради а не находять еї у себе чи то для того, що не знають, до кого вдати ся і не вірять нікому, чи для того, що правдивих приятелів мужиків так мало.

Розвій товариства „Просьвіти“. Наше народне товариство „Просьвіта“ у Львові числить тепер 9.517 членів і сего року приріст відповідно до інших літ значно збільшив ся. В посліднім році вписало ся до „Просьвіти“ понад 1000 членів. Товариство се має під своїм зарядом 446 читалень, з котрих 95 основано сего року. Календар „Просьвіти“ розійшов ся сего року в 10.000 екземплярах. Читальні послідніми часами заявляють більше житя, а особливо дуже користні наслідки виходять з обїздки спеціальних лекторів а заразом і практичних учителів господарства, котрі держать по читальнях відчити і дають ріжні ради так з господарства як і адміністративні просьвітними і торговельними товариствами.

Самоубійство мільярдера. З Лондону доносять, що знаний біржевий спекулянт Барнато скочив з поклада корабля „Шкот“ в море близько Мадери і утопив ся. Колиб богатство приносило щасте, то Барнато хіба не мав причини до такого розлучливого кроку, бо він у своїм житю доробив ся не мільонів, але мільярдів. Зразу був він цирковим блазнем і не мало наїв ся біди. Відтак був кельнером а потім аванзував на провінціального автора. Нагло доробив ся опися кольсального маєтку в кональних золота в полудневій Африці. Незадовго розпоряджав маєтком 126 мільонів. В Лондоні заложив банк Барната і став силою на Лондонській біржі. Але гроші то клоїт: так і той величезний богач не мав з ними спокою. В послідних часах мав великі страти на біржі і се було, здає ся, причиною его самоубійства.

Пригода. Одна селянка вертала з торгу, на котрім уторгувала 40 зр. за продаж безроги. Гроші завинула в конець хустини. Ідучи по-при ліс, постерігла, що заяць зловив ся в заставлену сітку. Маючи кошик, а щоби бути безпечнійшою, що не утїкне, завязала зайцеві голову хустиною, тою самою, в котрій мала завязані гроші. Прийшовши до дому, закликала скоро чоловіка і почала хвалити ся, з якою то она добичею вертає до дому. Чоловік з цікавості заглянув до кошика, аж ту заяць як не чмихне разом з хустиною!... Жінка в крик: „тримайте! тримайте! але заяць пронав враз з хустиною і грїшми по нинішній день!

Не лїзь у воду, не спитавши броду. З Ст. Павль в Мінесоті в північній Америці доносять: Тисяч двіста емігрантів з Австрії сидять в Вінніпегу, а їх положене робить чимало клопоту місту. Их обдурили в поганій спосіб в Галичині агенти еміграційні, що вивабилі несвідомих в свїт золотими обїтницями, що дістануть все разом: поле, доми, худобу, знаряди до господарства і поживу, скоро тільки приїдуть до Манїтоби. Ні один з них не уміє ані слова по англійски. Всі они з Галичини, е рільниками і належать до греко-католицкої церкви. Их відносини е гідні пожалованя, а міскі власти мусять пильнувати, щоби ті легковірні люди не дали ся манїтїям визискати.

Убийство Анни Сїмон вияснило ся тепер через слідство. Спосіб, як замордували безоборонну дівчину був трохи пнакший, як доносили первісно. Бойчев знадив Анну до Філіпополя посредством любовного письма. Анна Сїмон прибула 9 мая до Філіпополя і замешкала в одній гостинниці. Звідси упровадив еї фїякер і відвіз до мосту на Маріци. Тут ждала на неї приватна коляска, що мала еї завезти до двора Бойчева на селі. Візником був перебранний жандарм Богдан. Анна, з малим кошиком в руках, сіла, нічого злого не сподїючись, до коляски а рівночасно всіли до неї Бойчев і префект поліції, Новачіч. Всі відїхали в сторону місцевости Чірпан. Анна затрївожилась, спостерігши, що еї везуть за місто. Она стала кричати, але крику сего не чув ніхто. Коло Чірпану, віддаленого від Філіпополя о 10 кілометрів, находить ся палатка кн. Фердинанда а недалеко від неї малий островчик, посеред Маріци. Туди, на остров, повезено Анну і велено

її висїсти. Коли дівчина висїла, сейчас зловили еї крївими руками оба еї товариші і піддали їй силою нюхати хльороформ. Анна пручалась і кричала, але даром. Єї затуманено, відтак роздигнено до нага, привязано їй до шиї величезний камінь і кинено до води. В Філіпополи спалили відтак оба злочинні кошичок своєї жертви, а одїж еї, завернувши в мішок і начинивши мішок камінем, кинули в керницю. Зізнаня ті поробив імовірно візник Богдан.

Жебраки в Парижі, хоть може такі самі здорові як в Чернівцях, але багато дотепнійші. Они мають свою власну газету, що виходить що дня рано і містить повний і докладний виказ всіх торжеств дня, як весїля, похорони, хрестини і т. п. Торжества богатих людей друковані товстими буквами. Також подає орган жебраків мешканя богатих а милосерних людей з означенем найдогіднійшої години для „відвідин“. Поучує також своїх пренумераторів про найліпші способи жебрачини, як приступити найлегше до кождої добродїїної особи. Головно треба визискати їх слабости людські: один сягне до кишені, коли его назвати „ласкавий пане“, другого треба затитуловати „паном графом“, третьому вклонити ся низенько, до четвертого приступити з якимсь скромним а підлесним дотепом і т. д. Не диво, що коли один пан в Парижі, відмовивши жебракови милостині, жалував ся перед ним на свій маєтковий стан, бо ему не доставало 30.000 фанків до підприємства, жебрак предложив ему, щоби затагнув пожичку у него на ту суму...

Вигадлива скупість. Одна богата а скуппа Американка побоювала ся недуги широк, однако не хотїла іти ні на кліїтку ні до шпиталю убогих зі страху, щоби еї не пізнали і не велїли відтак платити. Довго зволїкала, а коли вкінци непокоїло еї здоровле чим раз більше, удача ся до одного асекураційного товариства, повідомляючи его, що хоче асекуровати ся на житє. Товариство прислало до неї на свїй кошт двох лікарів, котрі совітно еї оглянули і орекли, що може асекуровати ся, бо їй нічого не хібує. Тоді Американка успокоєна подякувала лікарям за труд, але заявила, що не буде вже асекуроватись, бо надумала ся інакше. Так безплатно довідала ся о стані свого здоровля.

Телеграми „Буковини“.

3 дня 18-го червня 1897 року.

Верісгофен. Отець пралат Себастьян Кнайп помер вчера рано.

Відень. Архикнязь Франц Фердинанд поїхав вчера передполуднем на торжество ювілейне королевої Вікторії до Лондону.

Відень. Цїсарске власноручне письмо виражає подяку архикнязеви Райнерови з нагоди 25-літнього ювілею его воеводства над краєвою обороною і підносить его знамениті заслуги коло воєнного розвою оборони.

Царгород. Турецкі конзулі донесли, що відїл Греків 300 людей сили переступив був границю коло Мотцова. Два турецкі баталїони побили его на голову і відїл мусів цофнути ся зі стратою більше як 100 людей. Третий баталїон турецкого війська пустив ся в погоню за побитками.

Пам'ятайте на Народний Дім
в Чернівцях!

Відзначене на красній виставі в р. 1894 почетом дипломом ц. к. міністерства торгівлі.

Краєве товариство ткацке „ПРЗАДКА“ (ПРЯКА) в Коросні

поручає Пов. П. Т. Публиці свого виробу чисто льняні зв'язні з доброти, ручно ткані

ПОЛОТНА КОРЧИНЬСКІ

від найгрубших до найтонших веб і біле столове о взорі кістковім і адамашковім; також доставляє матеріали на комплектні і пайденешні

ВИПРАВИ СЛЮБНІ

Замовлена просимо надіслати просто до Коросна (пошта, телеграф і станція залізнична в містці).
Прібки і цінники на жадане оплатно і відворотною поштою.

Заснована в р. 1885-ім.

Лінійні плащі (бердигери) від 14 зр. в гору.

Не залишіть прочитати!

М. ФЛЯЙШЕР

робітня одягів для мужчин
Чернівці, ул. паньска ч. 16.

Виготовляє убраня мужескі пієля найновішого крою за ціну як найдешевшу.

Замовлена з провінції виконує як найдокладніше.

Сплата може після умови відбувати ся ратами.

Цілий одяг для мужчин від 15 зр. в гору.

ДРУКАРНЯ „РУСКОЇ РАДИ“ в Чернівцях.

Перша на Буковині

РУСКА ДРУКАРНЯ в Народнім Домі

при улиці Петровича ч. 2.

приймає всякі роботи друкарські в мовах рускій, польській і німецькій.

ДОБІР БУКВ ВЕЛИКИЙ.

Роботи виконує ся скоро, солідно і дешево.

Русини! удавайте ся з роботами до своєї рускої друкарні!

ПОЇЗДИ ЗЕЛІЗНИЦЬ

від дня 1-го мая 1897 після часу середно-європейского.

відходять з Чернівців						приходять до Чернівців						
до Неполюківців, Снятина, Львова, Відня	819	854	1232	404	1025	з Відня, Львова, Снятина, Неполюківців	1128	320	757	811	610	
до Глибоки, Гадікфальви, Гатни, Іцкан і Бурдуженів	1148	351	832	—	635	з Бурдуженів, Іцкан, Гатни, Гадікфальви, Глибокої	—	809	1212	350	1000	
до Садагури, Бояна, Новоселці	645	430	—	—	—	з Новоселці, Бояна, Садагури	—	1113	950	—	—	
з Глибоки						до Глибоки						
до Карапчева, Сторожинця, Бергомету, Межибродів	814	535	—	—	—	з Межибродів, Бергомету, Сторожинця, Карапчева	635	1037	800	—	—	
Перший поїзд іде на шляху Бергомет, Межиброди від 1-до марта до 3-го вересня що вівторка і п'ятниці.						Перший поїзд іде на шляху Бергомет Карапчев тільки в понеділок; другий поїзд на шляху Бергомет-Межиброди тільки від 1. липня до 31. вересня що понеділка і четверга, третій поїзд не іде в понеділок.						
з Гадікфальви						до Гадікфальви						
до Радівців	610	1093	228	612	805	з Радівців	542	855	115	550	747	
з Гатни						до Гатни						
до Качики, Гурагумора, Вами і Кімполонгу	1010	201	—	—	—	з Кімполонгу, Вами, Гурагумора, Качики	1268	625	—	—	—	
з Іцкан						до Іцкан						
до Сучави	327	630	1009	216	718	зі Сучави	442	842	130	630	837	
з Вами						до Вами						
до Рус-Молдавиці	348	647	913	1132	250	з Рус-Молдавиці	842	1259	204	322	545	905
Поїзди ідуть від часу до часу. Розвідати можна на станціях Бама, Драгома і обох Молдавицях.						Поїзди ходять від часу до часу. Розвідати можна на станціях Валі, Драгома і обох Молдавицях.						
з Карапчева						до Карапчева						
до Чудова н. С.	854	1007	615	—	—	з Чудова н. С.	565	565	—	—	—	
Перший поїзд іде що понеділка, другий з вівторком понеділка, третій кожної неділи.						Перший поїзд іде що понеділка, другий з вівторком понеділка.						

□ поїзди поштові; * поїзди особові; без знаку поїзди мішані. Час середно-європейський іде о 46 мінут пізніше від червоного часу; початок часу рахує ся від 6 год. вечером до 6 год. 59 мін. рано і зазначає ся підчеркнутим мінутом.

Видає товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Івана Хромовского.

За редакцію відповідає Осип Маковей.

Liniment. Capsici comp.

з антики Ріхтера в Празі, загально признаний знаменитий усмирюючий лік на втиранє: по ціні 40 кр., 70 кр. і 1 зр.; можна купити у всіх антиках. Просимо жадати сей загально улюблений лік просто під назвою Ріхтера Liniment з котвицею і приймати з осторожністю лише флажки зі знамом охоронним „Котвиця“ бо лише ті правдиві.
Аптека Ріхтера під золотим львом у Празі.

„Дністер“

товариство взаїмних обезпечень у Львові в домі „Просвіти“ Ринок 10.

перше і одинокє руске товариство асекураційне, обезпечає будинки, скот, господарські знаряди, збіжє в зерні і соломі, сіно в стогах і будинках против шкід огневих за можливо найнижшою оплатою.

Дністер розпочав пятій рік своєї діяльности. Фонди „Дністра“ після заключень рахункових з днем 31-го грудня 1896 вносять: фонд основний 50,000 зр., фонд резервовий 54731 зр. 04 кр., резерва премій 34737 зр. 03 кр., разом 139468 зр. 07 кр.

Шкоди ліквідують ся і виплачує ся сейчас по пожарі. В 4-х літах виплатив „Дністер“ 1176 відшкодовань в сумі 309.147 зр. 69 кр.

На жите можна обезпечати ся через „Дністер“ після всіх можливих комбінацій в товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає як найкращі умови і видає поліси і квіти в рускій мові.

Зголошеня о уділені агенції в місцевостях, де „Дністер“ не є заступлений, приймають ся.

Для панів учителів!
INSPECTIONSBERICHT,
Jahresausweis
і Шкільні повідомленя
(Schulnachrichten)
в на складі
в друкарні „Рускої Ради.“
Просимо о замовленя.

